

Adriana Pena

■ **Educație și formare:** studii universitare de licență, Facultatea de Drept, Universitatea București.

■ **Experiență profesională:** avocat în Baroul București (2003-prezent), director editorial al publicațiilor *Săptămâna Juridică* și *Revista de Jurisprudență Europeană* (2009-prezent).

■ **Activitate de cercetare științifică:** *Buna-credință – Repere teoretice și jurisprudență adnotată*, Ed. Hamangiu, București, 2019; *Cheltuielile de judecată în procesul civil*, ed. I, Ed. Hamangiu, București, 2018; *Clauzele abuzive în contractele de credit*, Ed. Hamangiu, București, 2017; *Exproprierea. Aspecte teoretice și jurisprudență* (coautor Roxana Paliță), Ed. Nomina Lex, București, 2010; *Taxele de timbru și timbrul judiciar. Legislație și jurisprudență* (coautor Roxana Paliță), Ed. Nomina Lex, București, 2010; *Accesiunea imobiliară și uzucapiunea. Practică judiciară*, ed. a IV-a, Ed. C.H. Beck, București, 2009; *Evacuarea. Practică judiciară*, Ed. Wolters Kluwer, București, 2008; *Recursuri în interesul legii. Decizii de admitere* (coautor Luciana Mera), Ed. C.H. Beck, București, 2008; *Somația de plată. Practică judiciară*, ed. a II-a, Ed. C.H. Beck, București, 2008; *Garantarea obligațiilor. Practică judiciară*, Ed. All Beck, București, 2006; *Cheltuielile de judecată în procesul civil*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2022; *Ordonanța președințială*, Ed. Universul Juridic, București, 2022; *Accesiunea imobiliară artificială*, Ed. Universul Juridic, București, 2022; *Uzucapiunea*, Ed. Universul Juridic, București, 2022.

Adriana Pena

IMPREVIZIUNEA ÎN CONTRACTELE DE CREDIT

Universul Juridic

București

-2022-

Respect pentru autorii noștri, respect pentru profesia aleasă!

Prezenta lucrare, în tot sau în parte, este purtătoare de drepturi de autor, aflate sub protecția Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Întrucât, în contemporaneitate, aceste drepturi sunt ignorate și încălcate într-o măsură alarmantă, în pofida sistemului valorilor și convențiilor sociale nescrise, a devenit necesară apărarea lor prin forța și sub sancțiunea legii.

UNIVERSUL JURIDIC SRL, titular al dreptului de autor asupra prezentei lucrări, precizează pentru cititorii săi:

➤ conform art. 196 din Legea nr. 8/1996, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă reproducerea, fără autorizarea sau consimțământul titularului drepturilor recunoscute de lege, a operelor purtătoare de drepturi de autor sau a produselor purtătoare de drepturi conexe;

➤ conform art. 14 din Legea nr. 8/1996, prin reproducere se înțelege realizarea, integrală sau parțială, a uneia ori a mai multor copii ale unei opere, direct sau indirect, temporar ori permanent, prin orice mijloc și sub orice formă, inclusiv realizarea oricărei înregistrări sonore sau audiovizuale a unei opere, precum și stocarea permanentă ori temporară a acesteia cu mijloace electronice.

Editura își rezervă dreptul de a acționa, prin mijloace legale și prin implicarea autorităților competente, în vederea protejării drepturilor patrimoniale de autor al căror deținător este în baza contractelor de editare.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PENA, ADRIANA

Impreviziunea în contractul de credit bancar / Adriana Pena. -

București : Universul Juridic, 2022

ISBN 978-606-39-1141-5

34

Redactor: Marian Gomoescu
Tehnoredactor: Flori Ivana
Copertă: Aurelian Leahu

Redacție:
tel.: 0732.320.666
e-mail: redactie@universuljuridic.ro

Distribuție:
tel.: 021.314.93.15
fax: 021.314.93.16
e-mail: distributie@universuljuridic.ro
editurauniversuljuridic.ro

 Editura Universul Juridic

 editura.universul.juridic

 Universul Juridic
editura universuljuridic.ro

Portal:
tel.: 0725.683.560
e-mail: portal@universuljuridic.ro
universuljuridic.ro

 Universul Juridic

 Pro lege
Legislație și jurisprudență

 ujmagro
UNIVERSUL JURIDIC MAGAZIN

Librăria UJmag:
tel.: 0733.673.555;
021.312.22.21

e-mail: comenzi@ujmag.ro

ujmag.ro

 UJmag.ro

Cuprins

1. Asumarea riscului valutar de către debitor. Sarcina probei. Limitele efectului devolutiv al apelului. Respingerea acțiunii	9
2. Contestație formulată de creditor împotriva notificării de dare în plată. Acțiune formulată de debitor având ca obiect stingerea datoriei reziduale izvorâtă din contractul de credit bancar. Autoritate de lucru judecat	14
3. Risc supraadăugat. Analiza contractului de credit și evaluarea impreviziunii	18
4. Procedură prealabilă. Ordinea care trebuie parcursă de debitor pentru aplicabilitatea legii dării în plată. Obligația de negociere. Scopul legii	30
5. Materializarea riscului valutar. Moneda creditului – EURO	38
6. Stabilirea condițiilor în care intervine impreviziunea în contractul de credit	49
7. Consecințe cu privire la faptul că Decizia Curții Constituționale nr. 623/2016, care reține necesitatea analizării impreviziunii în ipoteza dării în plată, este ulterioară expirării termenului de 10 zile prevăzut în art. 7 alin. (1) din Legea nr. 77/2016	57
8. Îndeplinirea condițiilor pentru adaptarea raportului contractual până la limita superioară a predării imobilului ipotecat și stingerii datoriei	63
9. A) Principiul neretroactivității legii civile. Majorarea parității dintre moneda națională și cea a creditului. Risc supraadăugat. Îndeplinirea condițiilor impreviziunii. B) Instituirea obligației de colaborare, de negociere, de facilitare a executării contractului în cazul schimbării circumstanțelor. Buna-credință. C) Principiul nominalismului monetar	77
10. Contradictorialitatea între motivele reținute de instanță și neanalizarea teoriei impreviziunii	93

11. A) Puterea doveditoare a probelor preconstituite și a prezumțiilor legale. Aplicarea legii în timp. B) Contestație împotriva notificării de dare în plată. Cerere de pronunțare a unei hotărâri prin care să se constate stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor 109
12. Imobil valorificat în procedura executării silite. Aplicarea mecanismului de dare în plată 122
13. Litigiu anterior având ca obiect contestație la notificarea de dare în plată. Putere de lucru judecat. Acțiune în constatarea dării în plată. Îndeplinirea condițiilor. Adaptarea contractului 131
14. Îndeplinirea condițiilor impreviziunii 136
15. Nulitatea hotărârii instanței de apel pentru nemotivare..... 142
16. Acțiune în constatarea dării în plată. Acțiune în constatarea clauzelor abuzive. Proceduri judiciare distincte. Efecte juridice 145
17. Condiția instituită de art. 4 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 77/2016 – creditul să fi fost contractat de consumator cu scopul de a achiziționa, construi, extinde, moderniza, amenaja, reabilita un imobil cu destinație de locuință sau, indiferent de scopul pentru care a fost contractat, să fi fost garantat cu cel puțin un imobil având destinația de locuință 151
18. Sancțiunea decăderii creditorului din dreptul de a invoca apărări privind neîndeplinirea condițiilor de admisibilitate a procedurii de dare în plată 160
19. Procedura obligatorie a notificării prevăzute de art. 5 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 163
20. Expunerea consumatorului de credite la riscul valutar. Analiza condițiilor referitoare la existența impreviziunii 168
21. Stingerea cheltuielilor de executare silită prin darea în plată reglementată de Legea nr. 77/2016. Condiționarea încheierii actului de dare în plată de achitarea cheltuielilor de executare silită..... 173
22. Solicitarea de către debitor, pe parcursul derulării contractului, de restructurări și modificări ale creditului acordat inițial. Dublarea cuantumului ratelor. Consecințe..... 181

23. Analiza riscului supraadaugat. Principiul echității. Bună-credință..... 187
24. Diferența de curs valutar ce poate fi în mod rezonabil previzionată și acceptată de către un observator obiectiv și rezonabil, respectiv diferența de curs depășește limitele rezonabilității 197
25. Devalorizarea imobilului, criteriu pentru aplicarea teoriei impreviziunii 204
26. Recunoașterea extrajudiciară a băncii cu privire la îndeplinirea condițiilor impreviziunii în privința contractului de credit 210
27. Îndeplinirea condițiilor impreviziunii. Intervenirea riscului supraadaugat 217
28. Echilibrul contractual. Risc supraadaugat de natură să atragă incidența impreviziunii 226
29. Echilibrul contractual. Disproporția vădită dintre valoarea celor două contraprestații..... 228
30. Contract de credit. Acțiune având ca obiect adaptarea contractului cu efect retroactiv, de la data încheierii actului. Incidența teoriei impreviziunii..... 235

1. Asumarea riscului valutar de către debitor. Sarcina probei. Limitele efectului devolutiv al apelului. Respingerea acțiunii

Legea nr. 77/2016, art. 4

Asumarea riscului valutar de către debitor are valoarea unei clauze de asumare a riscului schimbării împrejurărilor, blocând astfel aplicarea impreviziunii, indiferent de amploarea riscului survenit. O impreviziune aplicabilă ope legis deformează condițiile impreviziunii, în acest sens fiind Deciziile nr. 623/2016 și nr. 62/2017 ale Curții Constituționale. Doar creșterea cursului euro nu poate conduce la adaptarea contractului în beneficiul consumatorilor. Reclamantul a primit creditul în euro, astfel că trebuie să înapoieze aceeași cantitate de euro împrumutată. Modul în care debitorul procură valuta este un aspect exterior contractului de credit.

Teoria impreviziunii atenuează caracterul obligatoriu al contractului, în măsura în care, pe perioada executării acestuia intervine o situație imprevizibilă, însă niciuna dintre părțile contractante nu abdică de la obligațiile care îi revin potrivit executării cu bună-credință a contractului. Prin urmare, în condițiile în care fluctuația valutară a fost moderată, în mod greșit instanța de apel a reținut faptul că aceasta constituie o situație de impreviziune contractuală.

*C. Ap. Brașov, s. civ., dec. nr. 94 din 2 martie 2022
(www.rejust.ro)*

Prin cererea înregistrată la Judecătoria Zărnești la data de 12 iulie 2017, reclamantul a solicitat în contradictoriu cu pârâta X. SA ca prin hotărârea ce se va pronunța să se constate: stingerea obligațiilor născute din contractul de credit și garanție nr. 105624 din 20 martie 2008, încheiat cu X. SA, garantat cu ipotecă instituită în favoarea creditoarei asupra imobilului nr. (...), jud. Constanța, având nr. cad. 504/49, înscris în CF nr. 8541 a localității Constanța, și să fie obligată pârâta să elibereze

actul care atestă faptul că a operat în contabilitatea proprie stingerea în integralitate a datoriilor izvorâte din contractul de facilitare de credit și garanție.

Prin cererea din 27 octombrie 2017, reclamantul a precizat că înțelege să cheme în judecată alături de pârâta X. SA și pe pârâta C.E.B. SA.

Judecătoria Zărnești a respins acțiunea formulată de reclamant, reținându-se, în esență, că acesta nu a invocat imposibilitatea executării în continuare a creanței, ci a susținut doar îndeplinirea formală a dispozițiilor art. 4 alin. (1) din Legea nr. 77/2016, în cauză nefiind îndeplinite cerințele impreviziunii.

Tribunalul a admis apelul declarat de apelantul-reclamant, a admis cererea, a constatat stinse obligațiile născute din contractul de credit și de garanție nr. 105624 din 20 martie 2008, garantat cu ipoteca instituită în favoarea creditoarei asupra imobilului apartament situat în Municipiul Constanța, a dispus transmiterea dreptului de proprietate către pârâta și a obligat pârâta să elibereze reclamantului actul care atestă stingerea în integralitate a datoriilor izvorâte din contractul de facilitare de credit și garanție nr. 105624 din 20 martie 2008.

Pentru a pronunța această soluție, tribunalul a reținut că prin creșterea cursului euro de la data încheierii contractului de credit – în 2008 – și până la data notificării – în 2016 – cu 21% sunt întrunite cerințele impreviziunii, creditoarea nefăcând dovada contrară susținerilor reclamantului.

Împotriva deciziei a declarat recurs pârâta X. SA, criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie.

Recursul este fondat.

Instanța de apel a schimbat hotărârea instanței de fond, reținând că sunt îndeplinite condițiile dării în plată pentru imobilul ce a format obiectul garanției la contractul de credit încheiat de părți.

Prin motivele de recurs, pârâta-creditoare a arătat că în mod greșit s-a aplicat legea, nefiind îndeplinite condițiile de dare în plată a imobilului din litigiu.

Motivul de casare ce se referă la încălcarea prevederilor art. 249 C. pr. civ. privind sarcina probei este întemeiat, având în vedere că acțiunea a fost promovată de către reclamantul debitor în condițiile art. 8

alin. (5) și urm. din Legea nr. 77/2016, și nu de către pârâta creditoare, nefiind formulată o contestație în sensul art. 7 din Legea nr. 77/2016, astfel că sarcina probei aparținea reclamantului debitor, și nu pârâtei creditoare, cum greșit a reținut instanța de apel.

În privința încălcării prevederilor art. 477-478 C. pr. civ. privind limitele efectului devolutiv al apelului, criticile recurenței creditoare sunt întemeiate, având în vedere că aspectele legate de modificarea procentului de dobândă nu au constituit împrejurări invocate de apelantul-reclamant în justificarea condițiilor impreviziunii, motivele acestuia fiind legate doar de creșterea cursului valutar al monedei euro și de situația sa patrimonială și personală.

Prin urmare, analizarea fluctuației dobânzii contractuale nu poate fi reținută ca motiv de impreviziune, cu atât mai mult cu cât din graficul prezentat de recurenta creditoare rezultă că ulterior primului an de creditare dobânda contractuală s-a diminuat în favoarea reclamantului debitor de la 7% la 5,120%.

Motivele de recurs întemeiate pe dispozițiile art. 488 pct. 8 C. pr. civ. repun în discuție modul de aplicare a teoriei impreviziunii în cazul procedurii de dare în plată prevăzute de art. 4 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 prin raportare la dispozițiile Codului civil și la interpretările cuprinse în Deciziile Curții Constituționale nr. 623/2016 și nr. 62/2017.

Prin motivele de recurs nu s-a contestat starea de fapt reținută de instanța de apel cu privire la încheierea contractului de credit în moneda euro și la creșterea cursului de schimb valutar pe perioada derulării contractului cu 21% față de data încheierii contractului (o perioadă de 9 ani), fiind invocate doar aspecte privind interpretarea dată de instanța de apel cu privire la condițiile impreviziunii.

Analizarea dispozițiilor art. 970 C. civ. 1864 privind executarea cu bună-credință a convențiilor, ale art. 1584 C. civ. 1864 privind principiul nominalismului monetar – care obligă împrumutatul să restituie aceeași sumă nominală indiferent de variațiile cursului de schimb – și ale art. 1577 din același cod, prin care riscurile sunt suportate de împrumutat, implică verificarea condițiilor în care impreviziunea a fost invocată în legătură cu deprecierea cursului valutar pe durata contractului.

Susținerile recurenței-creditoare sunt corecte, în sensul că fluctuația moderată a cursului valutar nu se încadrează în noțiunea de risc

supraadăugat, deprecierea monedei naționale în raport cu moneda euro nefiind un eveniment imprevizibil, în contextul în care creșterea valutară a fost constantă pe parcursul derulării contractului și putea fi prevăzută de părțile contractante. În acest sens, Curte Constituțională a reținut că diferențele de curs valutar apărute pe perioada de executare a contractului reprezintă un factor generator al impreviziunii, rămânând însă de analizat consistența valorică și persistența în timp a acestor fluctuații de curs în economia contractului. Astfel, diferențele de curs valutar de o anumită amploare, sub aspectul cuantumului și întinderii în timp, pot constitui, în sine, o situație de impreviziune, pentru că la momentul contractării creditului, deși părțile au avut în vedere o anumită fluctuație valutară inerentă oricărui contract convenit în monedă străină, nu se poate afirma cu drept temei că riscul astfel acceptat a depășit ceea ce este rezonabil.

Însă, în cazul contractului din litigiu rezultă că pe parcursul derulării acestuia nu au apărut diferențe de curs valutar de o consistență valorică majoră și care să fi persistat pe timp îndelungat, fiind vorba de simple fluctuații inerente riscului valutar care au fost acceptate la momentul contractării creditului și care ar fi putut fi prevăzute anticipat de debitor.

Potrivit Deciziei nr. 623/2018 a Curții Constituționale, impreviziunea constituie doar o excepție de la principiul autonomiei de voință a părților, iar adoptarea Legii nr. 77/2016 a fost determinată de ideea de echitate și împărțirea riscurilor contractuale în executarea contractului de credit, aspect ce implică o conciliere față de principiul *pacta sunt servanda*. Teoria impreviziunii atenuază caracterul obligatoriu al contractului, în măsura în care, pe perioada executării acestuia intervine o situație imprevizibilă, însă niciuna dintre părțile contractante nu abdică de la obligațiile care îi revin potrivit executării cu bună-credință a contractului.

Prin urmare, în condițiile în care fluctuația valutară a fost moderată, în mod greșit instanța de apel a reținut faptul că aceasta constituie o situație de impreviziune contractuală, neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către reclamant nefiind consecința directă a creșterii cursului valutar, ci consecința situației personale patrimoniale a debitorului. Or, argumentele legate de situația personală a debitorului cu referire la situația familială actuală, la veniturile obținute pe parcursul derulării contractului și la executarea silită imobiliară a imobilului nu prezintă

relevanță în condițiile în care, potrivit Deciziei nr. 731/2019 a Curții Constituționale, ideea de ruină (iminentă) a debitorului se analizează din perspectiva raportului contractual existent între cele două părți, în sensul că această apreciere nu vizează evoluția/fluctuația situației financiare/materiale a debitorului ulterioară încheierii contractului de credit, ci are în vedere, în mod exclusiv, disproporția și dezechilibrul survenite ca urmare a materializării riscului supraadăugat.

S-a precizat prin decizia anterior menționată că „echilibrul contractual în ipoteza contractului de credit nu se determină prin raportare la întregul patrimoniu al debitorului sau la posibilitățile sale financiare de rambursare a împrumutului, ci prin raportare strictă la conținutul clauzelor contractuale. Astfel, materializarea riscului supraadăugat are un efect direct asupra acestor clauze și, în consecință, generează în mod automat dezechilibrul contractual.” În acest sens, s-a reținut prin Decizia nr. 731/2019 pronunțată de Curtea Constituțională că „impreviziunea implică o abatere majoră de la situația avută în vedere la încheierea contractului, ea reflectă o situație continuă, cu o amploare deosebită, ce afectează utilitatea socială a contractului și care se exprimă în ideea de ruină contractuală”. De asemenea, prin Decizia nr. 623/2018 a Curții Constituționale s-a stabilit că ruina debitorului este o noțiune cu o sferă de cuprindere mai largă, iar ruina contractuală face parte din aceasta. Ruina contractuală a debitorului trebuie analizată numai din punctul de vedere al raportului contractual existent între cele două părți, în sensul că această apreciere nu vizează evoluția/fluctuația situației financiare/materiale a debitorului, ulterioară încheierii contractului de credit, ci are în vedere, în mod exclusiv, disproporția și dezechilibrul survenite ca urmare a materializării riscului supraadăugat. În consecință, impreviziunea în contracte nu are elemente de contingență cu situația economico-financiară a debitorului, ea se circumscrie exclusiv echilibrului dintre prestațiile contractuale ale părților, susținerile recurente pârâte fiind întemeiate sub acest aspect.

Raportat la toate aceste considerente, Curtea urmează să admită recursul declarat de pârâta creditoare, să caseze hotărârea tribunalului și, rejudecând cauza, urmează să respingă apelul formulat de reclamantul-debitor cu consecința păstrării hotărârii instanței de fond, în sensul respingerii acțiunii formulate.

■ NOTĂ:

Printre fundamentele teoriei impreviziunii se numără și principiul ocrotirii bunei-credințe și a echității care exprimă cerința ca interesele celor ce participă cu bună-credință la raporturile juridice civile, să fie temeinic protegute față de cele ale participanților de rea-credință, care vor fi sancționați pentru conduita lor necorespunzătoare.

2. Contestație formulată de creditor împotriva notificării de dare în plată. Acțiune formulată de debitor având ca obiect stingerea datoriei reziduale izvorâtă din contractul de credit bancar. Autoritate de lucru judecat

Legea nr. 77/2016, art. 8

Nu se poate proceda la o nouă analiză a existenței cazului de impreviziune în contextul în care aceasta a fost deja analizată în cadrul contestației la notificarea de dare în plată.

*C. Ap. Galați, s. a II-a civ., dec. nr. 277 din 24 noiembrie 2021
(www.rejust.ro)*

La data de 26 ianuarie 2018 reclamantul a solicitat, în contradictoriu cu B. SA, în temeiul dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 77/2016, constatarea stingerii obligațiilor născute din contractul de credit bancar pentru persoane fizice încheiat la data de 26 iunie 2008.

Prima instanță a respins excepția lipsei coparticipării procesuale, ca neîntemeiată; a admis cererea formulată de reclamant în contradictoriu cu pârâta; a constatat stinsă datoria izvorâtă din contractul de credit bancar pentru persoane fizice încheiat la data de 26 iunie 2008; (...).

Tribunalul Galați a admis apelul formulat de apelanta-pârâtă B. SA, a schimbat în tot sentința civilă apelată și, în rejudecare, a respins cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

Împotriva acestei decizii au declarat recurs reclamantul, solicitând admiterea căii de atac, casarea deciziei civile pronunțată de Tribunal și trimiterea cauzei spre rejudecare.

Au invocat recurenții incidența cazului de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 6 C. pr. civ. – respectiv hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază.

Un alt motiv de recurs, prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 C. pr. civ., vizează faptul că hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material, recurenții invocând faptul că Judecătoria a pronunțat o hotărâre întemeiată exclusiv pe puterea de lucru judecat a unei alte hotărâri judecătorești, fără a administra nicio probă, fără a analiza niciun argument.

Apoi, în mod nelegal, Tribunalul a considerat că elementul exterior contractului invocat de reclamant – variația cursului euro-lei – este același pentru ambele cereri, existând în ceea ce privește acest motiv de impreviziune, autoritate de lucru judecat. Or, în afară de împrejurarea că reclamantul nu au invocat acest motiv de impreviziune în cuprinsul cererii de chemare în judecată, instanța de apel avea obligația ca, reținând cauza spre rejudecare, să administreze probele prevăzute de lege. Au dezvoltat acest motiv de recurs cei doi recurenți, arătând că Judecătoria a fost sesizată cu două cereri care, deși purtate între aceleași părți, au avut un obiect diferit, o dată contestația formulată de către B. SA împotriva notificării de dare în plată și, a doua oară, acțiunea reclamantilor având ca obiect stingerea datoriei reziduale izvorâtă din contractul de credit bancar pentru persoane fizice încheiat la data de 26 iunie 2008.

În ceea ce privește efectul pozitiv al autorității de lucru judecat produs de hotărârile dintr-un litigiu anterior de dare în plată, s-a arătat că pentru a putea beneficia de procedura dării în plată, consumatorul este obligat să formuleze notificarea de dare în plată, în condițiile art. 5 din Legea nr. 77/2016. Însă, impreviziunea reprezintă o stare de fapt, care poate să intervină oricând pe parcursul derulării contractului și trebuie analizată de la caz la caz. Faptul că în trecut, între aceleași părți, s-a mai derulat un proces de dare în plată, nu ar trebui interpretat în sensul unui impediment absolut la renotificarea creditorului, în condițiile intervenirii unei schimbări a situației de fapt, inclusiv din perspectiva noilor reglementări aduse de Legea nr. 52/2020. Simpla existență a unui litigiu

de dare în plată anterior nu ar trebui să conducă automat la excluderea dreptului consumatorului la a renotifica creditorul ipotecar. Fiind vorba de cauze diferite, judecătorul investit cu o contestație împotriva notificării ar trebui să realizeze o analiză diferențiată, de la caz la caz.

B. SA a formulat întâmpinare, solicitând respingerea recursului, ca nefondat.

Recursul nu este fondat.

(...) Cel de-al doilea motiv de recurs, respectiv încălcarea regulilor de procedură a căror nerespectare atrage sancțiunea nulității, caz de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 5 C. pr. civ., vizează reținerea cauzei spre rejudecare de către instanța de apel, în condițiile în care apelanta B. SA a solicitat trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe.

Recurenții critică ignorarea acestei solicitări de către Tribunal, justificându-și interesul formulării unui astfel de motiv de recurs prin aceea că nu au formulat întâmpinare în cadrul apelului. Susțin aceștia că au achiesat în mod indirect la solicitarea apelantei, pe care au apreciat-o a fi legală, raportat la soluția Curții de Apel.

Au mai susținut aceștia că în măsura în care s-ar fi considerat competentă să rețină cauza spre rejudecare, instanța de apel trebuia să acorde un termen pentru a se acorda cuvântul pe fond. Or, nici în fața primei instanțe și nici în fața instanței de apel nu s-a acordat cuvântul pe fond, ci doar pe excepția autorității de lucru judecat.

Curtea constată că acest motiv de recurs este neîntemeiat.

Astfel, și instanța de apel, dar și cea de fond, au soluționat cauza pe fondul ei, și nu ca urmare a admiterii excepției autorității de lucru judecat. Altfel spus, cererea de chemare în judecată nu a fost respinsă pentru autoritate de lucru judecat, ci ca nefondată. În această situație, instanța de apel, potrivit art. 480 alin. (2) C. pr. civ., a judecat cauza pe fondul ei, nefiind îndeplinite condițiile stabilite de art. 480 alin. (3) C. pr. civ., întrucât prima instanță a judecat fondul și judecata s-a făcut cu citarea legală a părților. De altfel, prin neformularea întâmpinării în apel, intimații-reclamanti nu au achiesat la cererea acestora de apel, ei achiesând deja la sentința instanței de fond prin neformularea niciunei cereri de apel.

Instanța constată că este nefondată și susținerea reclamanților față de obligația instanței de apel de a acorda un nou termen pentru dezbateri, în condițiile în care a reținut cauza spre rejudecare, neexistând o astfel de obligație legală, părțile având cuvântul în apel, putând formula apărări inclusiv în ceea ce privește fondul.

Curtea constată că cel de-al treilea motiv de recurs, prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 C. pr. civ., vizează faptul că hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material.

Recurenții invocă faptul că Judecătoria a pronunțat o hotărâre întemeiată exclusiv pe puterea de lucru judecat a unei alte hotărâri judecătorești, fără a administra nicio probă, fără a analiza niciun argument. Apoi, în mod nelegal, Tribunalul a considerat că elementul exterior contractului invocat de reclamant – variația cursului euro-lei – este același pentru ambele cereri, existând, în ceea ce privește acest motiv de impreviziune, autoritate de lucru judecat.

Referitor la acest motiv de recurs, Curtea constată că recurenții nu au arătat în concret care anume dispoziții de drept material au fost greșit aplicate ori interpretate și nici nu au dezvoltat critici în acest sens. Dimpotrivă, criticile vizează reținerea efectului pozitiv al autorității de lucru judecat al sentinței civile nr. [...] din 27 septembrie 2017 pronunțată de Judecătoria și a deciziei civile nr. [...] din 5 iunie 2019 pronunțată de Curtea de Apel, prin care a fost menținută soluția primei instanțe. Însă aceste critici vizează în mod evident netemeinicia deciziei instanței de apel, și nu nelegalitatea, recurenții fiind nemulțumiți de raționamentul juridic al instanței de apel și de aplicarea dispozițiilor art. 430 alin. (1), art. 431 alin. (2) și art. 432 C. pr. civ., aceștia dorind reanalizarea intervenirii impreviziunii. Or, reținând dispozițiile legale menționate anterior, instanța de apel a arătat că aceeași condiție a existenței unui element exterior contractului, care să fi condus la un dezechilibru contractual, trebuie îndeplinită și pentru fundamentarea cererii întemeiate pe art. 8 alin. (5), nu numai pentru cea întemeiată pe art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016, astfel că nu se mai poate proceda la o nouă analiză a existenței impreviziunii, în contextul în care aceasta a fost analizată deja în cadrul contestației la notificarea de dare în plată.

Prin urmare, acesta este raționamentul logico-juridic al instanței de fond, fundamentat pe aplicare unor norme de drept procesual civil.